Dokumentacja projektu Języki skryptowe

Tatiana Cieślar, gr III E Wydział Matematyki Stosowanej kier. Informatyka 30 stycznia 2020

Część I

Opis programu

Program gra z użytkownikiem w klasyczne dziewięciopolowe kółko i krzyżyk. Wygrywa gracz, który zajmie trzy pola w rzędzie (poziomo, pionowo lub na ukos). W przypadku gdy nikt nie wygrywa i zostają zajęte wszystkie pola na planszy, następuje remis. Nie można także stawiać pól w miejscach na planszy już zajętych. Użytkownik zawsze rozpoczyna grę. Gra zaimplementowana jest w sposób, gdzie użytkownik nigdy nie wygrywa - komputer bowiem grając rozsądnie doprowadza do remisu lub swojej wygranej. Jest to program zrealizowany na podstawie zadania drugiego z konkursu Algorytmion 2015.

Instrukcja obsługi

Aby włączyć program należy otworzyć plik menu.bat znajdujący się w folderze projektu. W nim użytkownik ma do wyboru następujące opcje: - Start programu - Backup - Informacje o projekcie - Wyjscie. Po wybraniu opcji Start programu uruchamiana jest gra, a po jej zakończeniu otwierana jest strona html z wynikami gry. Następnie użytkownik wraca do menu i może wybrać jedną z kolejnych opcji.

Menu

```
1. Start programu
2. Backup
3. Informacje o projekcie
4. Wyjscie
Wpisz 1/2/3/4:
```

Zakończenie rozgrywki

STATYSTYKA KÓŁKO I KRZYŻYK ~Tatiana Cieślar

Kto wygrał?	Data	Ilość ruchów Gracza
Remis	2020/01/25, 21:36:16	5
Remis	2020/01/25, 21:48:06	5
Komputer	2020/01/25, 21:53:36	3
Komputer	2020/01/25, 21:55:00	3
Remis	2020/01/25, 21:57:20	5
Komputer	2020/01/25, 21:58:52	3
Remis	2020/01/25, 21:59:12	5
Komputer	2020/01/25, 21:59:35	4
Komputer	2020/01/25, 22:03:48	3
Remis	2020/01/25, 22:04:24	5
Remis	2020/01/25, 22:05:10	5
Remis	2020/01/28, 09:25:43	5

Część II

Część techniczna

Projekt składa się z 3 katalogów:

- 1. dokumentacja: znajduje się tam dokumentacja projektu w formacie .pdf
- 2. projekt:
 - (a) KolkoKrzyzyk.html (tworzony w trakcie wykonywania programu) strona html wraz z wynikami rozgrywek
 - (b) KolkoKrzyzyk.py główny plik programu, w którym toczy się cała rozgrywka
 - (c) menu.bat menu, z którego użytkownik wybiera opcje
 - (d) Strona.py plik programu, w którym tworzy się strona html
 - (e) wynik.txt (tworzony w trakcie wykonywania programu) zamieszczone są tam wyniki poszczególnych rozgrywek
- 3. backup (tworzony w trakcie działania programu): tworzą się tam backupowe pliki .html

Opis działania

Po uruchomieniu pliku menu.bat i wybraniu opcji Start programu, uruchamiany jest plik KolkoKrzyzyk.py, gdzie użytkownik rozgrywa grę przeciw komputerowi. Po jej zakończeniu otwierany jest plik KolkoKrzyzyk.html, w którym do statystyk dopisana zostaje właśnie rozegrana gra. Użytkownik powraca do menu, gdzie do wyboru ma wyświetlenie informacji o projekcie, wykonanie backupu lub wyjście. Przy wykonywaniu backupu w osobnym folderze o nazwie "backup"pojawiają się pliki KolkoKrzyzyk.html ze zmienioną nazwą na raport-data, gdzie data to dokładna data i czas wykonania backupu przez użytkownika.

Implementacja

- 1. Plik KolkoKrzyzyk.py podział na metody:
 - (a) poczatek()
 Jest to metoda wywołana jako pierwsza. Wita użytkownika oraz przedstawia sposób indeksowania na planszy. Informuje użytkownika o tym, że zaczyna grę. Z niej wywołana jest metoda rysujPlansze().
 - (b) rysujPlansze()
 Ta metoda w trakcie trwania programu uaktualnia bieżący stan planszy i wyświetla ją na konsoli, a następnie wywołuje funkcję ruchUzytkownika().
 - (c) czyJestZwyciezca()
 Metoda ta sprawdza, czy można orzec zwycięzcę lub remis i zakończyć rozgrywkę. Kolejno sprawdza, czy w liniach nie znajdują się trzy symbole 'X' (co oznacza zwycięstwo komputera), trzy symbole 'O' (co oznacza zwycięstwo użytkownika) oraz czy każde miejsce na planszy jest zapełnione (co oznacza remis). Zwraca wartość true gdy istnieje zwycięzca, a false gdy gra ma być dalej kontynuowana.

(d) ruchUzytkownika()

Metoda ruchUzytkownika() prosi użytkownika o wykonanie ruchu, a także sprawdza czy wpisał liczbę całkowitą znajdującą się w przedziale od 1 do 9. Blokowana jest także możliwość postawienia symbolu w miejscu na planszy już zajętym. Gdy wpisze on liczbę rzeczywistą jest ona konwertowana na liczbę całkowitą i zaokrąglana według ogólnych zasad zaokrąglania liczb. Następnie sprawdzane jest, czy gra została zakończona poprzez wywołanie funkcji czyJestZwyciezca(). Jeśli zwraca wartość true, program przechodzi do funkcji zakonczenie(), natomiast jeśli zwraca wartość false, wywołana zostaje metoda ruchKomputera().

(e) zakonczenie()

W zakończeniu pokazywany jest ostateczny stan planszy, a także wyświetlany na konsoli jest zwycięzca gry (lub informacja o remisie). Zaimplementowany jest tam także zapis rezultatu do pliku "wynik.txt".

(f) ruchKomputera()

Komputer rozgrywa grę w taki sposób, aby doprowadzić do przegranej użytkownika lub do remisu. Zawsze rozpoczyna grę od postawienia symbolu na środku planszy (jeśli jest to możliwe), następnie w różnych przypadkach gry użytkownika stawia symbol w odpowiednich miejscach na planszy. Zaimplementowane jest blokowanie możliwości zwycięstwa użytkownika, a także zawsze wykorzystywanie możliwości zwycięstwa przez komputer. Sprawdzane jest także wiele przypadków, w których użytkownik ma możliwość zwycięstwa. Po tej metodzie sprawdzane jest, czy gra została zakończona poprzez wywołanie funkcji czyJestZwyciezca(). Jeśli zwraca true to wywoływana jest metoda zakonczenie(), a gdy zwraca false wywoływana jest funkcja rysujPlansze().

(g) wygranaKomputera()

Ta metoda sprawdza, czy komputer ma szansę wygrać w kolejnej kolejce, jeżeli tak, to stawia 'X' w miejscu, które to umożliwia (3 symbole w linii). Zwraca wartość true lub false w zależności od tego, czy ruch został wykonany.

(h) blokowanie()

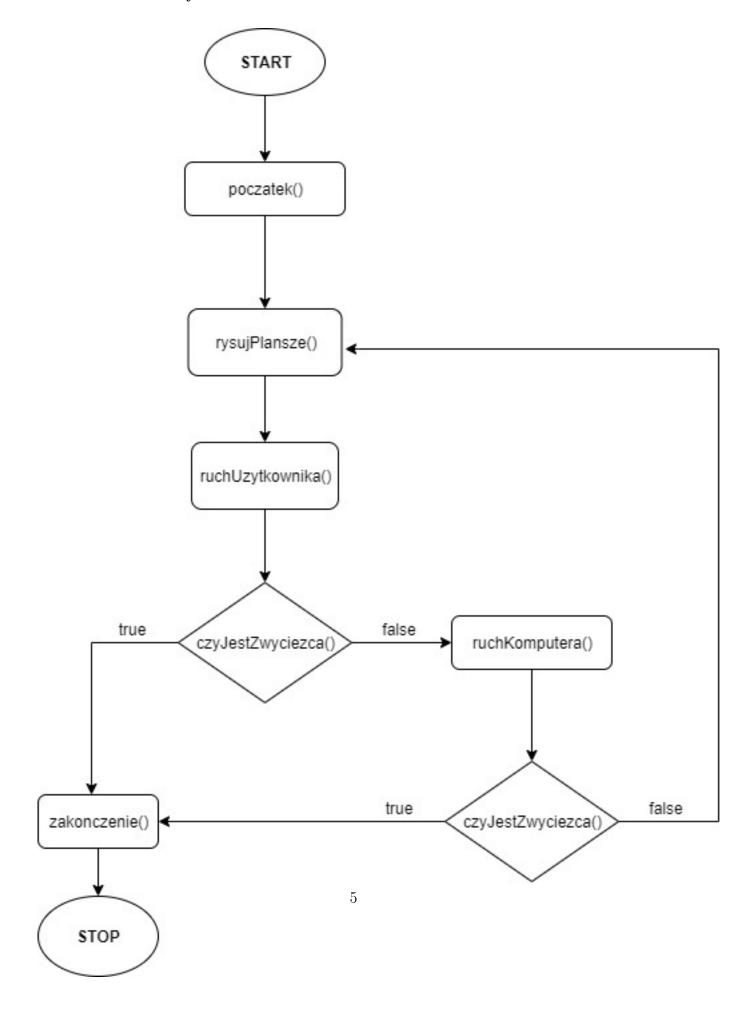
Metoda analogiczna do wygranaKomputera() – sprawdza, czy użytkownik ma szansę wygrać w kolejnej kolejce, jeżeli tak, to stawia 'X' w miejscu, które to uniemożliwia. Zwraca wartość true lub false w zależności od tego, czy ruch został wykonany.

- (i) wyborRogu()
 - Jest to metoda wykonująca ruch komputera, która stawia symbol 'X' na jednym z dostępnych rogów planszy mają one kolejno indeksy 1,3,7 i 9.
- (j) wyborBoku()

Jest to metoda wykonująca ruch komputera, która stawia symbol 'X' na jednym z dostępnych boków planszy – mają one kolejno indeksy 2,4,6 i 8.

2. Plik Strona.py - w tym pliku następuje konwersja wyników z pliku wynik.txt do pliku KolkoKrzyzyk.html. Używając składni html tworzona jest tablica z wartościami pobranymi z pliku.

Schemat blokowy

Pełen kod programu

• KolkoKrzyzyk.py

```
import datetime
import random
import sys
import os
from time import sleep
plansza = ["_","_","_","_","_","_"," "," "," "]
ktoryRuch = 1
rogi = [0,2,6,8]
boki = [1,3,5,7]
mozliweRzedyWygrania = [[0,1,2],[3,4,5],[6,7,8],[0,3,6],
[1,4,7],[2,5,8],[0,4,8],[2,4,6]]
print("Zagrajmy w kółko i krzyżyk!")
print("O to indeksy na planszy:")
print("1|2|3")
print("4|5|6")
print("7|8|9\n")
print("Zaczynasz grę.")
sleep(2)
def drukujPlansze(plansza, ktoryRuch):
    os.system("cls")
    print (plansza[0]+ "|" +plansza[1] + "|" + plansza[2])
    print (plansza[3]+ "|" +plansza[4] + "|" + plansza[5])
    print (plansza[6]+ "|" +plansza[7] + "|" + plansza[8])
    ruchGracza(plansza, ktoryRuch)
def ruchGracza(plansza, ktoryRuch):
    index = input("Wybierz indeks gdzie chcesz postawić '0': ")
    if index.isdigit():
        index = int(index) - 1
        if int(index)>8 or int(index)<0:</pre>
            print("Musisz wybrać numer z zakresu 1-9")
            ruchGracza(plansza, ktoryRuch)
```

```
if(plansza[int(index)] == "X" or plansza[int(index)] == "0"):
            print("To miejsce jest już zajęte")
            ruchGracza(plansza, ktoryRuch)
        else:
            plansza[int(index)] = "0"
        if(czyKtosWygral(plansza, mozliweRzedyWygrania)==True):
            zakonczenie(plansza)
        else:
            ruchKomputera(plansza, rogi, boki, ktoryRuch, mozliweRzedyWygrania)
    else:
        print("Musisz wpisać liczbę całkowitą")
        ruchGracza(plansza, ktoryRuch)
def ruchKomputera(plansza, rogi, boki, ktoryRuch, mozliweRzedyWygrania):
    wykonanyRuch = False
    def wyborRogu(rogi, plansza):
        mozliweWybory = []
        for i in rogi:
            if (plansza[i] == " " or plansza[i] == "_"):
                mozliweWybory.append(i)
        k = random.choice(mozliweWybory)
        plansza[k]="X"
    def wyborBoku(boki, plansza):
        mozliweWybory = []
        for i in boki:
            if (plansza[i]==" " or plansza[i]=="_"):
                mozliweWybory.append(i)
        if mozliweWybory==[]:
            wyborRogu(rogi, plansza)
        else:
            plansza[random.choice(mozliweWybory)]="X"
    #sprawdzenie czy środek jest wolny w 1 kolejce
    if ktoryRuch==1:
        if (plansza[4] == " " or plansza[4] == "_"):
            #wybór środka
```

```
plansza[4]="X"
        ktoryRuch += 1
        wykonanyRuch = True
    else:
        #randomowy róg
        wyborRogu(rogi, plansza)
        ktoryRuch += 1
        wykonanyRuch = True
else:
    if wykonanyRuch==False:
        #wygranie komputera
        for i in mozliweRzedyWygrania:
            if(plansza[i[0]]=="X" and plansza[i[1]]=="X"
            and (plansza[i[2]]==" " or plansza[i[2]]=="_")):
                plansza[i[2]]="X"
                ktoryRuch += 1
                wykonanyRuch = True
                break
            if wykonanyRuch==False:
                if(plansza[i[0]]=="X" and (plansza[i[1]]==" "
                or plansza[i[1]]=="_") and plansza[i[2]]=="X"):
                    plansza[i[1]]="X"
                    ktoryRuch += 1
                    wykonanyRuch = True
                    break
            if wykonanyRuch==False:
                if((plansza[i[0]]==" " or plansza[i[0]]=="_")
                and plansza[i[1]]=="X" and plansza[i[2]]=="X"):
                    plansza[i[0]]="X"
                    ktoryRuch += 1
                    wykonanyRuch = True
                    break
        #blokowanie
        if wykonanyRuch==False:
            for i in mozliweRzedyWygrania:
                if(plansza[i[0]]=="0" and plansza[i[1]]=="0"
                and (plansza[i[2]]==" " or plansza[i[2]]=="_")):
                    plansza[i[2]]="X"
                    ktoryRuch += 1
                    wykonanyRuch = True
                    break
```

```
if wykonanyRuch==False:
                    if(plansza[i[0]]=="0" and (plansza[i[1]]==" "
                    or plansza[i[1]]=="_") and plansza[i[2]]=="0"):
                        plansza[i[1]]="X"
                        ktoryRuch += 1
                        wykonanyRuch = True
                        break
                if wykonanyRuch==False:
                    if((plansza[i[0]]==" " or plansza[i[0]]=="_")
                    and plansza[i[1]]=="0" and plansza[i[2]]=="0"):
                        plansza[i[0]]="X"
                        ktoryRuch += 1
                        wykonanyRuch = True
                        break
if wykonanyRuch==False:
    if ktoryRuch==2 and plansza[4]=="X":
        mozliweRzedyBokowWygranej = [[1,4,7],[3,4,5]]
        bokiGracza = 0
        for i in boki:
            if(plansza[i] == "0"):
                bokiGracza += 1
        #Sytuacje tego typu:
        # 0|_{-}|_{-} <- tutaj musi być postawiony X
        # _ | X | O
        # | |
        # _|_|_
        # 0|X|
        # \mid \mid 0 <- na pierwszym miejscu musi być postawiony X
        if bokiGracza == 1:
            mozliweRzedyInne = [[0,7],[2,7],[1,8],[1,6],[2,3],
            [3,8],[0,5],[5,6]]
            if wykonanyRuch==False:
                for i in mozliweRzedyInne:
                    if(plansza[i[0]]=="0" and plansza[i[1]]=="0"):
                        for j in mozliweRzedyBokowWygranej:
                             if ((plansza[j[0]]==" "or plansza[j[0]]=="_")
                             and (plansza[j[2]]==" "or plansza[j[2]]=="_")):
                                 #tutaj mogloby byc tez j[2]
                                 plansza[j[0]]="X"
```

```
# 0| |_ _| 0
    # _ | X | _
                 _ | X | _
    # | |0
                 0 | |
    elif bokiGracza == 0:
        #wybiera bok
        wyborBoku(boki, plansza)
        ktoryRuch += 1
        wykonanyRuch = True
    else:
        # _|0|_
                     _| |_
                             _| |_
        # _|X|O
                     _ | X | O
                              0 | X | 0
        # _| |_
                              _| |_ <- wybiera ten róg
                     _|0|_
        if plansza[5] == "0":
            plansza[8]="X"
            ktoryRuch += 1
            wykonanyRuch = True
        # _|0|_
                     _| |_
        # 0|X|_
                     0 | X | _
        # _| |_ -> _|0|_ wybiera ten róg
        elif plansza[3] == "0":
            plansza[6]="X"
            ktoryRuch += 1
            wykonanyRuch = True
        # _|0|_
        # _|X|_
        # _|0|_
        else:
            wyborRogu(rogi, plansza)
            ktoryRuch += 1
            wykonanyRuch = True
elif ktoryRuch==2 and plansza[4]=="0":
    #randomowy corner
    wyborRogu(rogi, plansza)
    ktoryRuch += 1
    wykonanyRuch = True
# 0|_|_ <- tu trzeba dać X
# X | X | O
```

ktoryRuch += 1

wykonanyRuch = True

```
elif ktoryRuch==3 and plansza[4]=="X":
        noweRzedy = [[0,5,7,3,4],[0,5,6,3,4],[1,5,6,3,4],
        [2,3,8,4,5],[1,3,8,4,5],[2,3,7,4,5]]
        for i in range(0, len(noweRzedy)):
            if (plansza[noweRzedy[i][0]]=="0"
            and plansza[noweRzedy[i][1]]=="0"
            and plansza[noweRzedy[i][2]]=="0"
            and plansza[noweRzedy[i][3]]=="X"
            and plansza[noweRzedy[i][4]]=="X"):
                if (i==0):
                    plansza[2]="X"
                    ktoryRuch += 1
                     wykonanyRuch = True
                elif (i==1 \text{ or } i==2):
                     plansza[8]="X"
                     ktoryRuch += 1
                     wykonanyRuch = True
                elif (i==3 or i==5):
                    plansza[0]="X"
                     ktoryRuch += 1
                     wykonanyRuch = True
                elif (i==4):
                    plansza[6]="X"
                    ktoryRuch += 1
                     wykonanyRuch = True
        if wykonanyRuch==False:
            bokiGracza = 0
            for i in boki:
                if(plansza[i]=="0"):
                    bokiGracza += 1
            if bokiGracza >= 1:
                #wybiera corner
                wyborRogu(rogi, plansza)
                ktoryRuch += 1
                wykonanyRuch = True
            else:
```

0

#

#wybiera bok

```
wyborBoku(boki, plansza)
                        ktoryRuch+=1
                        wykonanyRuch = True
        else:
            bokiGracza = 0
            for i in boki:
                if(plansza[i] == "0"):
                    bokiGracza += 1
            if bokiGracza >= 1:
                #wybiera corner
                wyborRogu(rogi, plansza)
                ktoryRuch += 1
                wykonanyRuch = True
            else:
                #wybiera bok
                wyborBoku(boki, plansza)
                ktoryRuch+=1
                wykonanyRuch = True
    if (czyKtosWygral(plansza, mozliweRzedyWygrania)==True):
        zakonczenie(plansza)
    else:
        drukujPlansze(plansza, ktoryRuch)
def czyKtosWygral(plansza, mozliweRzedyWygrania):
    global winner
    for i in mozliweRzedyWygrania:
        if(plansza[i[0]] == "X" and plansza[i[1]] == "X" and plansza[i[2]] == "X"):
            winner = "Komputer"
            return True
        if(plansza[i[0]]=="0" and plansza[i[1]]=="0" and plansza[i[2]]=="0"):
            winner = "Gracz"
            return True
        filled = 0
        for j in range(0, len(plansza)):
            if (plansza[j]!=" " and plansza[j]!="_"):
                filled = filled + 1
```

```
if filled==9:
                winner = "Remis"
                return True
   return False
def zakonczenie(plansza):
   print("Ostateczna plansza:")
   print (plansza[0]+ "|" +plansza[1] + "|" + plansza[2])
   print (plansza[3]+ "|" +plansza[4] + "|" + plansza[5])
   print (plansza[6]+ "|" +plansza[7] + "|" + plansza[8])
    if winner=="Remis":
       print("Remis")
    else:
       print("Zwycięzca to: "+ winner)
    iloscRuchowGracza = 0
   for i in range(0,len(plansza)):
        if (plansza[i] == "0"):
            iloscRuchowGracza+=1
   print(f"Gra zakończyła się po wykonaniu {iloscRuchowGracza} ruchów Gracza.")
   plik_wyjsciowy = open("wynik.txt","a")
   plik_wyjsciowy.write(f"\n{winner}\n")
   plik_wyjsciowy.write(datetime.datetime.now().strftime("%Y/%m/%d,
   %H:%M:%S")+"\n")
   plik_wyjsciowy.write(f"{iloscRuchowGracza}")
   sys.exit(0)
drukujPlansze(plansza, ktoryRuch)
```

• Strona.py

```
table = " "
k = 0
plik = open("wynik.txt","r")
przeczytany = plik.read().split("\n")
html = open("KolkoKrzyzyk.html","w")
for line in przeczytany:
   if (k\%3==0):
       table += """"""
   table += """>""" + line
   k+=1
top = """
<html>
<center>
<style>
table {width: 40%}
</style>
<head> <h1> STATYSTYKA KÓŁKO I KRZYŻYK ~Tatiana Cieślar </h1> </head>
<body>
<thead align="center">
       Kto wygrał?  Data  Ilość ruchów Gracza
  11 11 11
bottom = """
</body>
</center>
</html>
11 11 11
html.write(top + table + bottom)
plik.close()
html.close()
```

• menu.bat

```
@echo off
goto MENU
:MENU
cls
echo ------MENU-----
                1. Start programu
echo
                    2. Backup
echo
              3. Informacje o projekcie
echo
                    4. Wyjscie
echo ------
set /p choice="Wpisz 1/2/3/4: "
If %choice%==1 goto START
If %choice%==2 goto BACKUP
If %choice%==3 goto INFO
If %choice%==4 exit
:START
cls
KolkoKrzyzyk.py
Strona.py
KolkoKrzyzyk.html
pause
goto MENU
:BACKUP
set date = date/t
set hour=%TIME:~0,2%
if "%hour:~0,1%" == " " set hour=0%hour:~1,1%
set minute=%TIME:~3,2%
set czas=%hour%.%minute%
set name="%date%-%czas%"
cd../
mkdir "backup"
copy projekt\KolkoKrzyzyk.html backup\raport_%name%.html
cls
echo -----BACKUP-----
echo.
echo
         Wykonany backup z data %name%
echo.
echo ------
```

```
cd projekt
set /p powrot="Wcisnij ENTER aby powrocic do MENU..."
goto MENU
:INFO
cls
echo -----INFORMACJE O PROJEKCIE-----
echo
        Autorka projektu: Tatiana Cieslar
echo
        Tytul projektu: Kolko i krzyzyk
echo.
echo
        Program gra z uzytkownikiem w klasyczne
echo
        dziewieciopolowe kolko i krzyzyk. Uzytkownik
        zawsze rozpoczyna gre, jednak nigdy nie
echo
        wygrywa - komputer bowiem grajac "rozsadnie"
echo
echo
        doprowadza do remisu lub swojej wygranej.
        Jest to program zrealizowany na podstawie
echo
        zadania drugiego z konkursu Algorytmion 2015.
echo
echo.
set /p powrot="Wcisnij ENTER aby powrocic do MENU..."
goto MENU
```